

Olimpiada **ZUS**
„Warto wiedzieć więcej
o ubezpieczeniach społecznych”

MATERIAŁY DODATKOWE

ROK SZKOLNY 2024/2025

I. Dodatek dopełniający do renty socjalnej	1
II. Zwolnienie z opłacenia składek ZUS – wakacje składkowe	4
III. Zasady przyznawania świadczenia honorowego dla osób, które ukończyły 100 lat	11
IV. Zmiany w doręczaniu pism klientom, którzy mają profil na PUE/eZUS	13
V. Mały ZUS plus	14
VI. Wypłata świadczeń łącznie z rentą rodzinną – nowe zasady od 2025 r.....	16

I. Dodatek dopełniający do renty socjalnej

Od 1 stycznia 2025 r. dodatek dopełniający mogą otrzymać osoby uprawnione do renty socjalnej, które są:

- całkowicie niezdolne do pracy oraz
- niezdolne do samodzielnej egzystencji.

Co trzeba zrobić, aby otrzymać dodatek dopełniający do renty socjalnej

Kto powinien złożyć wniosek

Jeśli jesteś osobą całkowicie niezdolną do pracy i nie masz orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji – złóż wniosek EDD-SOC (wniosek o dodatek dopełniający do renty socjalnej). [Jest dostępny od 1 stycznia 2025 r. na naszej stronie](#) i w każdej naszej placówce.

Jeśli masz prawo do renty socjalnej i na 1 stycznia 2025 r. nie masz orzeczonej niezdolności do samodzielnej egzystencji, dodatek dopełniający będzie Ci przysługiwał, gdy złożysz wniosek i otrzymasz orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Dodatek dopełniający możemy przyznać tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia lekarza (orzecznika ZUS lub orzeczenia komisji lekarskiej ZUS), w którym uzna Cię za osobę całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji.

Ważne!

Do wniosku dołącz zaświadczenie o stanie zdrowia (na druku OL-9), które wystawi Ci Twój lekarz najwcześniej na miesiąc przed dniem złożenia wniosku.

Kto otrzyma dodatek automatycznie

Jeśli jesteś osobą całkowicie niezdolną do pracy oraz niezdolną do samodzielnej egzystencji – nie musisz składać wniosku o dodatek dopełniający.

Jeżeli masz prawo do renty socjalnej oraz na 1 stycznia 2025 r. masz orzeczoną niezdolność do samodzielnej egzystencji, nie musisz składać wniosku. Prawo do dodatku dopełniającego przyznamy Ci automatycznie. Informację o przyznaniu tego dodatku prześlemy na Twoje konto na Platformie Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS.

Jaka jest wysokość dodatku dopełniającego

Dodatek dopełniający wynosi 2520 zł. Kwota ta będzie waloryzowana raz w roku.

Od dodatku dopełniającego (tak jak od renty socjalnej) odliczamy:

- składkę na ubezpieczenie zdrowotne,
- zaliczkę na podatek dochodowy.

Dodatek dopełniający podlega potrąceniom i postępowaniu egzekucyjnemu na takich samych zasadach jak renta socjalna.

Ważne!

Możemy obniżyć dodatek dopełniający lub zawiesić prawo do jego otrzymywania. Zrobimy to w zależności od przychodu, który osiągniesz, jeśli będziesz pracować lub prowadzić działalność gospodarczą.

Kiedy wypłacamy dodatek dopełniający

Dodatek dopełniający wypłacamy razem z rentą socjalną, w terminach płatności tej renty. Pierwsze wypłaty zrealizujemy w maju 2025 r.

Jeśli otrzymasz dodatek dopełniający automatycznie (czyli bez składania wniosku), wypłacimy Ci wyrównanie dodatku od 1 stycznia 2025 r.

Jeśli otrzymasz orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji po 1 stycznia 2025 r., dodatek będzie Ci przysługiwał od miesiąca, w którym spełnisz warunki, najwcześniej od miesiąca, w którym złożysz wniosek.

Ważne!

Dodatek dopełniający nie przysługuje osobie, która jest tymczasowo aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności. Nie dotyczy to osoby, która odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Świadczenie uzupełniające dla osób uprawnionych do renty socjalnej i dodatku dopełniającego

Jeśli masz prawo do renty socjalnej i świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, to od miesiąca, w którym ustalimy Ci prawo do dodatku dopełniającego, stracisz prawo do świadczenia uzupełniającego.

Prawo do świadczenia uzupełniającego zależy między innymi od łącznej kwoty przysługujących świadczeń emerytalno-rentowych, np. renty socjalnej. Od 1 stycznia 2025 r. będzie to również dodatek dopełniający. Od 1 marca 2024 r. łączna kwota wypłacanych świadczeń nie może przekraczać 2419,33 zł.

Zmiany w wypłacie renty socjalnej pobieranej łącznie z rentą rodzinną

Jeśli masz prawo jednocześnie do renty rodzinnej oraz renty socjalnej i otrzymujesz oba te świadczenia, to ich łączna kwota nie może przekroczyć 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Od 1 marca 2024 r. jest to 3561,92 zł.

Jeżeli przekraczasz tę kwotę, to wysokość renty socjalnej obniżyliśmy Ci w taki sposób, aby:

- łączna kwota obu świadczeń nie przekraczała 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz
- kwota obniżonej renty socjalnej nie była niższa niż 10% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, czyli 178,10 zł.

Od 1 stycznia 2025 r. łączna kwota renty rodzinnej i renty socjalnej nie może przekroczyć 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, czyli 5342,88 zł.

Oznacza to, że od 1 stycznia 2025 r. otrzymasz wyższą kwotę renty socjalnej, jeżeli:

- masz prawo do renty rodzinnej i renty socjalnej w łącznej kwocie, która jest wyższa niż 200% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz
- pobierasz rentę socjalną obniżoną z uwagi na wysokość renty rodzinnej.

Kwotę renty socjalnej podwyższymy z urzędu, w taki sposób, aby łącznie z kwotą renty rodzinnej nie przekroczyła 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Jeśli obecnie nie masz prawa do renty socjalnej, ponieważ kwota renty rodzinnej przekracza 200% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, możesz złożyć wniosek o ustalenie renty socjalnej i wypłatę tej renty łącznie z rentą rodzinną.

Czy wysokość renty socjalnej wypłacanej łącznie z rentą rodzinną ma wpływ na wysokość dodatku dopełniającego

Jeśli od 1 stycznia 2025 r. masz prawo do dodatku dopełniającego, wypłacimy go:

- w pełnej wysokości – jeżeli suma Twojej renty socjalnej łącznie z rentą rodzinną nie przekroczy 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,
- w obniżonej kwocie – jeżeli suma Twojej renty socjalnej łącznie z rentą rodzinną przekroczy 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Niższą kwotę dodatku ustalimy z zastosowaniem takiej samej proporcji jak w przypadku obniżonej renty socjalnej.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 2194).
- Ustawa z dnia 27 września 2024 r. o zmianie ustawy o rencie socjalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2024 r. poz. 1615).

II. Zwolnienie z opłacenia składek ZUS – wakacje składkowe

Od 1 listopada 2024 r. obowiązuje nowa ulga, tzw. wakacje składkowe. Jeśli prowadzisz pozarolniczą działalność gospodarczą lub jesteś komornikiem sądowym, od 1 listopada 2024 r. możesz złożyć wniosek o zwolnienie z opłacenia za siebie składek ZUS za jeden wybrany miesiąc w roku.

Na czym polegają wakacje składkowe

Z wakacji możesz skorzystać za jeden miesiąc w roku. Chodzi o składki:

- na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe,
- na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe,
- na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Wakacje składkowe nie obejmują składek na ubezpieczenie zdrowotne ani składek, które jako przedsiębiorca masz obowiązek opłacać za swoich pracowników.

Zwolnienie obejmuje składki ustalane od najniższej podstawy wymiaru, która obowiązuje Cię jako przedsiębiorcę. W przypadku wakacji składkowych nie stosuje się proporcjonalnego pomniejszenia podstawy wymiaru składek w sytuacji:

- niezdolności do pracy w miesiącu, za który zostałeś zwolniony z opłacenia składek,
- gdy w trakcie tego miesiąca przestaniesz podlegać ubezpieczeniom.

Składki, z których uzyskasz zwolnienie, sfinansuje budżet państwa. Oznacza to, że:

- wliczają się one do Twojej przyszłej emerytury lub renty,
- będziesz mieć uprawnienia do świadczeń z ubezpieczeń społecznych,
- w miesiącu, za który uzyskasz zwolnienie, możesz normalnie prowadzić działalność gospodarczą, nie musisz jej zawieszać.

Z wakacji składkowych możesz skorzystać za jeden miesiąc w danym roku. Jako przedsiębiorca miesiąc wybierasz samodzielnie. Istotne jest, że wniosek składasz w miesiącu wcześniejszym niż ten, za który chcesz uzyskać zwolnienie z opłacenia składek.

Ważne!

W 2024 r. z wakacji składkowych można było skorzystać tylko w grudniu, czyli wniosek musiał być złożony w listopadzie. Nie było przeszkód, aby w grudniu 2024 r. złożyć kolejny wniosek o zwolnienie za styczeń 2025 r. W takim przypadku można było mieć zmniejszone obciążenie składkowe za dwa miesiące z rzędu.

Dla kogo wakacje składkowe

Z ulgi możesz skorzystać jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (posiada wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej CEiDG) lub komornik sądowy, jeśli:

- w miesiącu przed złożeniem wniosku miałeś zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych i wypadkowego) lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 10 ubezpieczonych (wliczając Ciebie). Przy ustalaniu limitu istotna jest liczba osób podlegających ubezpieczeniu w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku. Oznacza to, że jeśli wniosek składasz w listopadzie o zwolnienie za grudzień, to ustalasz liczbę osób, które w październiku (od 1 do 31 października) podlegały ubezpieczeniom choć jeden dzień.

Ważne!

Do limitu 10 ubezpieczonych wliczają się następujące osoby:

- wnioskujący przedsiębiorca,
- pracownicy,
- zleceniobiorcy (z wyłączeniem uczniów i studentów do 26 roku życia),
- osoby, które z współpracują z przedsiębiorcą.

Do limitu zgłoszonych do ubezpieczeń nie wliczają się osoby, które nie podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu, czyli między innymi osoby, które:

- pobierają zasiłek macierzyński,
  - przebywają na urlopie wychowawczym bądź na urlopie bezpłatnym.
- jako osoba ubezpieczona podlegałeś choć jeden dzień (dobrowolnie albo obowiązkowo) ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym składasz wniosek;
  - w ostatnich dwóch latach przed rokiem, w którym składasz wniosek, nie miałeś przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub co najmniej w jednym roku z dwóch ostatnich lat poprzedzających ten rok Twój roczny przychód z tej działalności nie przekraczał równowartości w złotych 2 milionów euro. Jeśli chcesz złożyć wniosek np. w lutym 2025 r. o wakacje od składek za marzec 2025 r., weź pod uwagę przychód za lata 2024 i 2023. Ograniczenie rocznego przychodu do wysokości nieprzekraczającej równowartości w złotych 2 milionów euro dotyczy tylko jednego roku kalendarzowego poprzedzającego rok złożenia wniosku, czyli w roku kalendarzowym 2024 albo 2023;
  - jako osoba ubezpieczona w poprzednim roku oraz w roku, w którym składasz wniosek (do dnia złożenia wniosku) nie prowadziłeś pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku rozpoczęcia działalności lub rok wcześniej wykonywałeś w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności, które

wchodzą w zakres Twojej działalności. Określenie końca weryfikowanego terminu jako „do dnia” oznacza – łącznie z tym dniem.

PRZYKŁAD

Prowadzący działalność gospodarczą od 1 września 2024 r. złożył wniosek o wakacje składkowe 30 listopada 2024 r. Aby spełnić warunek, nie mógł wykonywać działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 listopada 2024 r.

Ponieważ ubezpieczenie chorobowe jest dla Ciebie jako przedsiębiorcy dobrowolne, uzyskasz zwolnienie z opłacenia składki na to ubezpieczenie, jeśli jesteś nim objęty w miesiącu, w którym składasz wniosek oraz miesiąc wcześniej. Musisz podlegać temu ubezpieczeniu choć po jednym dniu w obu miesiącach.

Ważne!

Zwolnienie z opłacenia składek stanowi pomoc de minimis. Jeśli jako przedsiębiorca chcesz skorzystać z wakacji składkowych, musisz dysponować limitem pomocy de minimis co najmniej w wysokości sumy obowiązujących Cię w danym miesiącu kalendarzowym składek na ubezpieczenia społeczne, z których chcesz uzyskać zwolnienie. Kwota pomocy publicznej otrzymanej w okresie 3 minionych lat nie może przekroczyć 300 tys. euro.

Co w przypadku zawieszenia działalności gospodarczej

W momencie składania wniosku o wakacje składkowe jako przedsiębiorca musisz być płatnikiem składek. Jako płatnik traktowany jest również prowadzący działalność, który ma zawieszoną działalność w chwili składania wniosku. Jeśli np. w lutym 2025 r. działalność jest zawieszona, możesz złożyć wniosek w lutym 2025 r. o zwolnienie z opłacenia składek za marzec 2025 r., o ile odwieszysz działalność w marcu 2025 r. Istotne jest, abyś w styczniu 2025 r. podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu działalności choć jeden dzień. Jeśli Twoja działalność była zawieszona przez cały styczeń 2025 r., nie spełnisz jednego z warunków niezbędnych do uzyskania ulgi.

Jak i kiedy złożyć wniosek

Aby skorzystać z wakacji składkowych, należy złożyć wniosek RWS (wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek za wskazany miesiąc). Wniosek możesz złożyć wyłącznie z profilu płatnika na Platformie Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS. Wnioski złożone w innej formie nie zostaną przez nas rozpatrzone.

Rozpatrzymy tylko te wnioski, które wpłyną w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który chcesz być zwolniony z opłacenia składek. Jeśli złożysz wniosek w innym terminie, np. dwa miesiące wcześniej lub już w miesiącu, za który jako przedsiębiorca masz być zwolniony, to go nie rozpatrzymy.

Wniosek RWS możesz składać od 1 listopada 2024 r. Jest wnioskiem interaktywnym, do którego pobrane są dane identyfikacyjne płatnika składek, a także domyślnie jest wypełniony okres zwolnienia (miesiąc złożenia wniosku + 1).

Część wniosku stanowi blok z danymi, które potwierdzają, że jako przedsiębiorca spełniasz warunki do uzyskania zwolnienia – m.in. oświadczenie o korzystaniu z pomocy de minimis czy osiągniętym przychodzie.

[Informacje jak wypełnić wniosek RWS na PUE ZUS/eZUS znajdziesz w instrukcji \(plik pdf 3,4 mb\).](#)

Kto może złożyć wniosek

Wniosek możesz złożyć jako przedsiębiorca samodzielnie ze swojego profilu płatnika na PUE/eZUS. Wniosek może również złożyć w Twoim imieniu pełnomocnik z profilu płatnika, jeśli ma do tego stosowne umocowania.

Informacja „[Pełnomocnicy mogą składać wnioski o wakacje składkowe w imieniu płatników składek](#)”.

Co ze wspólnikiem spółki cywilnej

O zwolnienie z opłacenia składek możesz ubiegać się również jako wspólnik spółki cywilnej – osoba prowadząca pozarolniczą działalność i wpisana do CEiDG.

Jako wspólnik składasz wniosek ze swojego profilu płatnika składek na PUE/eZUS, a nie z profilu spółki, której jest wspólnikiem.

Ważne!

Wspólnicy spółki cywilnej jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wpisani do CEiDG są płatnikami składek na własne ubezpieczenia. Spółka cywilna jest płatnikiem składek tylko wtedy, gdy zatrudnia pracowników lub zleceniobiorców. Oznacza to, że wspólnicy spółki cywilnej powinni rozliczać się na swoim indywidualnym koncie płatnika, a nie na koncie spółki. Dlatego wspólnicy spółek cywilnych zainteresowani wakacjami składkowymi, którzy rozliczają się na koncie spółki, powinni założyć swoje konto w ZUS. Nasi pracownicy służą pomocą w uporządkowaniu rozliczeń w tym zakresie.

Kiedy i jak się dowiesz, czy otrzymasz zwolnienie ze składek

Wnioski rozpatrujemy zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego.

Informacje w sprawie wniosku udostępniamy na Twoim koncie płatnika PUE/eZUS.

Dodatkowo informacje o nowych wiadomościach w sprawie wniosku przesyłamy na adres e-mail lub numer telefonu, który podałeś na PUE/eZUS.

Jeśli zostaniesz w całości zwolniony ze składek, otrzymasz informację. Jeśli przyznamy częściowe zwolnienie lub gdy nie przyznamy ulgi, wydamy w tej sprawie decyzję. Decyzję również prześlemy na Twoje konto płatnika na PUE/eZUS.

Jeżeli w terminie 2 miesięcy od złożenia wniosku nie otrzymasz rozstrzygnięcia w Twojej sprawie, masz prawo złożyć odwołanie do sądu powszechnego od niewydania decyzji na podstawie art. 83 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Jak się odwołać od decyzji ZUS

Od decyzji możesz się odwołać – za naszym pośrednictwem – do sądu rejonowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych właściwego według Twojego miejsca zamieszkania, w ciągu miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Odwołanie możesz złożyć pisemnie lub ustnie do protokołu – wtedy nasz pracownik spíše odwołanie. Powinno ono zawierać: oznaczenie sądu, Twoje imię, nazwisko i adres, znak i datę decyzji, uzasadnienie odwołania, Twój podpis lub podpis Twojego pełnomocnika. Wniesienie odwołania jest bezpłatne.

Jakie dokumenty rozliczeniowe składasz na wakacjach składkowych

Za miesiąc, w którym korzystasz z wakacji składkowych, składasz następujące dokumenty rozliczeniowe w obowiązującym terminie:

- ZUS RCA z kodem wakacyjnym z rozliczonymi składkami na ubezpieczenia społeczne finansowane z budżetu państwa:, np.
  - 05 14 – dla osób prowadzących działalność gospodarczą, zwolnionych z opłacania składek, dla których podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego;
  - 05 74 – dla osób prowadzących działalność gospodarczą, zwolnionych z opłacania składek, dla których podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi 30% minimalnego wynagrodzenia (korzystający z preferencyjnego ZUS);
  - 05 94 – dla osób prowadzących działalność gospodarczą, zwolnionych z opłacania składek, dla których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od dochodu (dotyczy przedsiębiorców korzystających z ulgi mały ZUS plus);

- ZUS RCA z aktualnym kodem prowadzenia działalności gospodarczej i składkami na ubezpieczenie zdrowotne oraz na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, jeśli nie uzyskałeś zwolnienia z tej składki;
- ZUS RCA za pozostałych ubezpieczonych, jeśli zatrudniasz pracowników lub zleceniobiorców;
- ZUS DRA uwzględniające składki z utworzonych raportów RCA.

[Instrukcja „Jak wypełnić dokumenty rozliczeniowe, gdy uzyskasz zwolnienie z obowiązku opłacania składek za wybrany miesiąc \(tzw. wakacje składkowe\)” - plik docx 4,2 MB.](#)

Jeśli uzyskałeś zwolnienie ze składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, a opłacasz składki tylko za siebie, nie wykazuj ich w deklaracji.

Jeśli masz obowiązek opłacania składek za innych ubezpieczonych, uwzględnij w deklaracji ich składkę na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Jeżeli nie złożysz wymaganych dokumentów, zostaną one sporządzone przez ZUS. Takie dokumenty utworzymy na podstawie danych, do których mamy dostęp, ale nie będą obejmowały dokumentów za zatrudnionych pracowników. Utworzenie dokumentów może się wiązać również z ustaleniem minimalnej składki na ubezpieczenie zdrowotne dla danej formy opodatkowania.

Jakie dokumenty rozliczeniowe składasz, kiedy nie uzyskasz zwolnienia ze składek

Jeśli nie otrzymałeś ulgi, musisz wysłać dokumenty o rozliczeniu składek na zasadach ogólnych oraz opłacić składki za miesiąc, o który wnioskowałeś. Także wtedy, gdy składasz odwołanie. Jeśli sąd zmieni naszą decyzję, to będziesz mógł skorygować dokumenty, a także złożyć wniosek o zwrot nadpłaty, o ile będzie występowała.

Jakie dokumenty rozliczeniowe składasz, kiedy otrzymasz decyzję częściową, od której składasz odwołanie

Jeśli otrzymałeś decyzję częściową (zwolnienie zostało przyznane np. z obowiązkowych składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, wypadkowe, na FP/FS, a odmówiliśmy zwolnienia z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego) i będziesz składać odwołanie do sądu, złóż dokumenty rozliczeniowe zgodnie z przyznanym zwolnieniem. Opłać składki, z których nie zostałeś zwolniony. Jeśli zmienimy decyzję w trybie autokontroli albo zmieni ją sąd, to skorygujesz dokumenty. Będziesz mógł także złożyć wniosek o zwrot nadpłaty, o ile będzie występowała.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 497 z późn.zm.).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2024 r. poz. 1296).
- Art. 33 ust. 3 ustawy z 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1691): „Komornik sądowy może skorzystać ze zwolnienia z opłacania składek na zasadach dotyczących osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą”.

III. Zasady przyznawania świadczenia honorowego dla osób, które ukończyły 100 lat

Od 1 stycznia 2025 r. osobom, które skończą 100 lat życia będzie przysługiwało świadczenie honorowe w wysokości 6246,13 zł miesięcznie.

Świadczenie honorowe z urzędu

Zgodnie z nową ustawą świadczenie honorowe będzie Ci przysługiwało, jeśli:

- masz obywatelstwo polskie,
- skończyłeś 100 lat,
- w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym skończyłeś 100 lat, masz prawo do świadczenia wymienionego w ustawie o świadczeniu honorowym, np. emerytury, renty.

W takim przypadku prawo do świadczenia honorowego otrzymasz z urzędu, tj. bez konieczności składania wniosku.

Decyzję w tej sprawie otrzymasz z właściwego organu emerytalnego lub rentowego (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, wojskowy organ emerytalny, Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, Biuro Emerytalne Służby Więziennej lub jednostka organizacyjna wymiaru sprawiedliwości).

Jeśli w chwili skończenia 100 lat będziesz pobierać więcej niż jedno świadczenie emerytalno-rentowe, np. emeryturę i rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, to otrzymasz tylko jedno świadczenie honorowe.

Jeśli świadczenia emerytalno-rentowe wypłacają Ci dwa różne organy, to świadczenie honorowe przyzna oraz będzie wypłacał ZUS.

Świadczenie honorowe na wniosek

ZUS przyzna Ci świadczenie honorowe od miesiąca, w którym złożysz wniosek, ale nie wcześniej niż od miesiąca, w którym skończysz 100 lat, jeśli nie masz prawa do świadczenia wymienionego w ustawie o świadczeniu honorowym, np. emerytury, renty, ale spełniasz następujące warunki:

- masz obywatelstwo polskie,
- skończyłeś 100 lat,
- masz po ukończeniu 16 roku życia ośrodek interesów życiowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez co najmniej 10 lat,
- złożysz wniosek o przyznanie takiego świadczenia.

Formularz wniosku o świadczenie honorowe (ESH) jest dostępny od 1 stycznia 2025 r. na naszej stronie internetowej www.zus.pl i w każdej naszej placówce.

Wysokość świadczenia honorowego

Od 1 stycznia 2025 r. świadczenie honorowe przysługuje w wysokości 6246,13 zł miesięcznie. Kwota ta będzie corocznie waloryzowana w marcu.

Ważne!

Świadczenie honorowe wypłacane do 31 grudnia 2024 r. w niższej kwocie od 1 stycznia 2025 r. podwyższymy do kwoty 6246,13 zł.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 18 października 2024 r. o świadczeniu honorowym z tytułu ukończenia 100 lat życia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1674).
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1631).

IV. Zmiany w doręczaniu pism klientom, którzy mają profil na PUE/eZUS

Od 15 stycznia 2025 r. na portalu PUE/eZUS są dostępne funkcje, które wynikają z przepisów o e-Doręczeniach.

Klientom, którzy mają profil na PUE/eZUS i jednocześnie mają adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych, przekazujemy pisma (wymagające potwierdzenia nadania lub odbioru) na adres do doręczeń elektronicznych. Pismo, które doręczymy na e-Doręczeniach, przekazujemy również na profil klienta na PUE/ZUS. Jest ono umieszczone w skrzynce odbiorczej na liście dokumentów odebranych. Pisma te są oznaczone jako „pismo z ZUS na e-Doręczeniach”.

Zmieniły się również zasady dostępu do pism dla klientów, którzy nie mają adresu do doręczeń elektronicznych i jednocześnie umocowali pełnomocnika albo kilku pełnomocników do załatwiania spraw za pośrednictwem PUE/eZUS.

Jeśli klient (mocodawca) ma pełnomocnika, kierowane do niego pisma, które wymagają podpisania Urzędowego Potwierdzenia Odbioru (UPO), przekazujemy do odbioru na profil pełnomocnika. Dopiero po tym, jak pełnomocnik je odbierze (podpisze UPO), jest ono widoczne na profilu PUE/eZUS klienta (mocodawcy).

Pisma, które nie wymagają potwierdzenia odbioru (podpisania UPO), tak jak dotychczas są widoczne na PUE/eZUS w skrzynce odbiorczej na liście dokumentów odebranych zarówno u klienta (mocodawcy), jak i u pełnomocnika.

Podstawa prawna

- Art. 71 ab ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.).
- Art. 40 § 2. Kodeksu postępowania administracyjnego.

V. Mały ZUS plus

Mały ZUS plus to ulga, dzięki której przedsiębiorcy płacą niższe składki na ubezpieczenia społeczne. Obliczają je, uwzględniając dochód z tytułu działalności gospodarczej, który osiągnęli w poprzednim roku kalendarzowym. Warto pamiętać, że ta ulga nie obejmuje składki zdrowotnej. Niższe składki na ubezpieczenia społeczne w ramach małego ZUS plus można opłacać maksymalnie przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy prowadzenia firmy.

W ubiegłym roku z ulgi tej korzystało 194,4 tys. osób. Dla porównania: na koniec 2023 r. było to 192,7 tys. osób.

Kto może skorzystać z ulgi, a kto nie

Z małego ZUS plus możesz skorzystać, jeśli jesteś przedsiębiorcą i Twój przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył 120 tys. zł. Jeśli prowadzisz działalność krócej niż rok, zmniejszasz ten limit proporcjonalnie do czasu, w którym prowadzisz firmę. Warunkiem skorzystania z ulgi jest też prowadzenie działalności gospodarczej w poprzednim roku przez co najmniej 60 dni. Oznacza to, że mały ZUS plus nie przysługuje osobom, które dopiero rozpoczynają prowadzenie własnego biznesu. Nowi przedsiębiorcy mogą skorzystać z ulgi na start oraz z preferencyjnych składek, które oblicza się od co najmniej 30 proc. minimalnego wynagrodzenia.

Z małego ZUS plus nie skorzystasz, jeśli jako przedsiębiorca w poprzednim roku rozliczałeś się na podstawie karty podatkowej z jednoczesnym zwolnieniem sprzedaży od podatku VAT. Z możliwości opłacania niższych składek nie skorzystasz również, jeśli prowadziłeś wówczas inną pozarolniczą działalność, np. jako wspólnik spółki jawnej. Z ulgi nie możesz skorzystać także, gdy wykonujesz działalność na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy w zakresie, w jakim pracowałeś dla niego w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym, oraz gdy spełniasz warunki do opłacania preferencyjnych składek.

Jak zgłosić się do małego ZUS plus

Jeśli prowadzisz działalność gospodarczą i w ubiegłym roku nie korzystałeś z małego ZUS plus, a chciałeś skorzystać z niego w bieżącym roku i spełniałeś wymagane warunki, podobnie jak osoby rozpoczynające lub wznowiające działalność w styczniu, powinieneś być zgłosić się do ulgi najpóźniej do 31 stycznia. Aby to zrobić, powinieneś być wyrejestrować się z ubezpieczeń, posługując się dotychczasowym kodem tytułu ubezpieczenia, a następnie zgłosić się z kodem właściwym dla małego ZUS plus, który zaczyna się od 05 90 lub 05 92. Jeśli korzystałeś z małego ZUS plus w 2024 r., nadal spełniałeś warunki do ulgi i zamierzałeś z niej korzystać, nie musiałeś ponownie składać zgłoszenia.

Warto podkreślić, że każda osoba, która w styczniu korzysta z małego ZUS plus, ma obowiązek złożyć dokumenty rozliczeniowe do 20 lutego. Dokumenty te powinny zawierać m.in. informacje o rocznym przychodzie, rocznym dochodzie, formach opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz o podstawie wymiaru składek.

Ile wynosi mały ZUS plus

Mały ZUS plus to niższe składki na ubezpieczenia społeczne liczone z uwzględnieniem dochodu z działalności gospodarczej za ubiegły rok kalendarzowy. Podstawa wymiaru tych składek dla danego roku nie może być niższa niż 30 proc. minimalnego wynagrodzenia ani wyższa niż 60 proc. prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Oznacza to, że w 2025 r. podstawa wymiaru składek musi mieścić się w przedziale od 1399,80 zł do 5203,80 zł. Należy jednak pamiętać, że ulga nie obejmuje składki zdrowotnej, którą przedsiębiorca zobowiązany jest opłacać w pełnej wysokości.

VI. Wypłata świadczeń łącznie z rentą rodzinną – nowe zasady od 2025 r.

Przysługuje Ci renta rodzinna, ale masz również prawo do innego świadczenia, np. do emerytury? Sprawdź, czy i na jakich zasadach możesz teraz łączyć wypłatę tych świadczeń. Są to tzw. świadczenia w zbiegu.

Jakie świadczenia wypłacimy łącznie z rentą rodzinną

Jeśli jesteś wdową lub wdowcem i masz prawo do:

- renty rodzinnej oraz
- własnego świadczenia: emerytury, emerytury rolniczej, emerytury z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin, emerytury wojskowej, emerytury policyjnej, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowej, renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, renty rolniczej szkoleniowej, renty z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin, wojskowej renty inwalidzkiej albo policyjnej renty inwalidzkiej,

to możesz wybrać, żebyśmy wypłacali Ci:

- 100% renty rodzinnej oraz 15% własnego świadczenia albo
- 100% własnego świadczenia oraz 15% renty rodzinnej.

Jeśli wybierzesz 100% renty rodzinnej i masz przyznane prawo do emerytury i okresowej emerytury kapitałowej, wypłacimy Ci 15% przysługującej Ci emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i 15% przysługującej Ci okresowej emerytury kapitałowej.

Ważne!

Od 1 stycznia 2027 r. otrzymasz nie 15%, ale 25% drugiego świadczenia.

Przez rentę rodzinną rozumiemy nie tylko tę, którą wypłaca ZUS, ale również rentę rodzinną wypłacaną przez inne organy emerytalno-rentowe, tj. rentę rodzinną dla rolników, a także wojskową rentę rodzinną oraz policyjną rentę rodzinną.

Jeśli masz prawo do:

- specjalnej emerytury lub renty przyznanej przez Prezesa Rady Ministrów,
- świadczenia honorowego przyznanego w związku z ukończeniem 100 lat,

również możemy ustalić wypłatę tych świadczeń łącznie.

Jeśli jesteś wdową lub wdowcem i masz prawo do świadczenia pieniężnego z [ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą](#)

[czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia \(link do strony zewnętrznej\)](#),

także możemy ustalić zasady jego łącznej wypłaty z innym świadczeniem.

Jeśli jesteś wdową lub wdowcem i masz:

- prawo do renty rodzinnej oraz
- jednocześnie prawo do emerytury i do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową,

to na Twój wniosek, możemy wypłacać Ci:

- 100% renty rodzinnej, 15% emerytury i 50% renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego albo
- 100% emerytury, 15% renty rodzinnej i 50% renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego, albo
- 100% renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego, 15% renty rodzinnej i 50% emerytury.

Zasady te zastosujemy również wtedy, gdy masz prawo do renty rodzinnej oraz do innych świadczeń, o których mowa w przepisach [ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin \(link do strony zewnętrznej\)](#).

Komu będziemy wypłacać świadczenie łącznie z rentą rodzinną

Żebyśmy mogli wypłacić Ci świadczenie łącznie z rentą rodzinną, musisz spełnić wszystkie poniższe warunki:

- mieć co najmniej 60 lat (jeśli jesteś kobietą) albo 65 lat (jeśli jesteś mężczyzną),
- do dnia śmierci Twojego małżonka pozostawać z nim we wspólności małżeńskiej,
- nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w dniu ukończenia przez Ciebie 55 lat (jeśli jesteś kobietą) albo 60 lat (jeśli jesteś mężczyzną),
- nie pozostawać obecnie w związku małżeńskim.

Prawo do wypłaty świadczeń łącznie z rentą rodzinną ustaje z dniem poprzedzającym dzień, w którym zawrzesz nowy związek małżeński.

[Ankieta – sprawdź, czy masz prawo do połączonych świadczeń.](#)

Co zrobić, by otrzymać świadczenie łącznie z rentą rodzinną

Żebyśmy mogli ustalić Ci sposób wypłaty innych świadczeń łącznie z rentą rodzinną, złóż wniosek.

[Wzór wniosku o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną \(ERWD\) jest dostępny od 1 stycznia 2025 r. na naszej stronie internetowej i w każdej naszej placówce.](#)

Kiedy można złożyć wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną

Wniosek możesz złożyć od 1 stycznia 2025 r.

Czy do wniosku o ustalenie zbiegu świadczeń trzeba dołączyć jakieś dokumenty

Jeśli masz prawo do renty rodzinnej oraz do własnego świadczenia, to do wniosku o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną nie musisz dołączać żadnych dokumentów.

Jeśli dotychczas nie złożyłeś wniosku o świadczenie (rentę rodzinną lub własne świadczenie), które moglibyśmy Ci wypłacać łącznie z rentą rodzinną, złóż o to wniosek. Dołącz do niego dokumenty niezbędne do jego rozpatrzenia. Szczegółowe informacje na ten temat znajdziesz na naszej stronie internetowej lub uzyskasz je w każdej naszej placówce.

Jeśli uznamy, że do załatwienia Twojego wniosku niezbędne są dokumenty, których nie mamy, poprosimy Cię o ich dostarczenie.

Od kiedy wypłacimy świadczenia łącznie z rentą rodzinną

Prawo do wypłaty świadczeń łącznie z rentą rodzinną przyznamy Ci od miesiąca, w którym złożysz wniosek, jednak nie wcześniej niż od 1 lipca 2025 r.

Jaka może być maksymalna wysokość świadczeń wypłacanych łącznie z rentą rodzinną

Suma świadczeń wypłacanych łącznie z rentą rodzinną nie może przekroczyć trzykrotności najniższej emerytury. Do tego limitu wliczamy także świadczenia wypłacane przez instytucje zagraniczne oraz inne niż jednorazowe świadczenia i dodatki wypłacane na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów wraz ze wskazanymi w ustawie świadczeniami, których łączną wypłatę ustalimy.

Co zrobimy, gdy suma wypłacanych świadczeń przekroczy trzykrotność najniższej emerytury

Jeśli suma świadczeń wypłacanych łącznie z rentą rodzinną będzie wyższa niż trzykrotność najniższej emerytury, pomniejszymy świadczenia o kwotę przekroczenia. Wydamy wtedy decyzję, w której poinformujemy Cię o pomniejszeniu wypłacanych świadczeń.

Jeśli otrzymujesz świadczenia finansowane z budżetu państwa, zostaną one pomniejszone jako pierwsze, w następującej kolejności:

- świadczenia z zaopatrzenia emerytalno-rentowego żołnierzy zawodowych,
- świadczenia z zaopatrzenia emerytalno-rentowego funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej,
- inne świadczenia.

Następnie, kolejno, zostaną pomniejszone:

- świadczenia finansowane z Funduszu Emerytalno-Rentowego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- świadczenia finansowane z Funduszu Pracy,
- świadczenia finansowane z Funduszu Emerytur Pomostowych,
- świadczenia finansowane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Jak wybrać najkorzystniejszy wariant wypłaty

Jeśli jesteś osobą uprawnioną do wypłaty świadczeń łącznie, pomożemy Ci wybrać najkorzystniejszy wariant. Jeśli chcesz złożyć elektronicznie wniosek o ustalenie świadczeń łącznie z rentą rodzinną, a nie masz jeszcze konta na PUE/eZUS, pomożemy Ci je założyć. Skontaktuj się z nami.

Aby wybrać najkorzystniejszy wariant przysługujących świadczeń, udostępniliśmy [kalkulator łączenia świadczeń z rentą rodzinną](#).

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2024 r. poz. 1243).
- Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz.U. z 2024 r. poz. 1649).
- Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 906).
- Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o świadczeniu wyrównawczym dla osób uprawnionych do emerytury z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz.U. z 2021 r. poz. 2314).
- Ustawa z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1051).